

Відповідь
 Київського національного університету імені Тараса Шевченка
 на зауваження і рекомендації проєкту експертного висновку ГЕР 03
 щодо підсумків роботи ЕГ із проведення акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми
 23293 Сучасна англомовна комунікація та переклад і дві західноєвропейські мови
 / English Communication Studies and Translation and two Western European Languages (викладання іноземними мовами)
 рівень вищої освіти Магістр, спеціальність 035 – Філологія»

Ми вдячні галузевій експертній раді за ґрунтовний аналіз ОНП «Сучасна англомовна комунікація та переклад і дві західноєвропейські мови / English Communication Studies and Translation and two Western European Languages (викладання іноземними мовами)». Рекомендації певною мірою висвітлили перспективи розвитку програми і слугуватимуть покращенню її реалізації та вдосконаленню відповідно до цілей ОП. Водночас ми маємо деякі застереження щодо окремих позицій.

Рекомендації ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>Критерій 1. Проєктування та цілі освітньої програми</p> <p>1.1. Погоджуємося з думкою ЕГ, що унікальність ОНП вимагає чіткішого окреслення.</p>	<p>Під час роботи ЕГ, на зустрічах з ЕГ ми неодноразово пояснювали унікальність ОП «Сучасна англомовна комунікація та переклад і дві західноєвропейські мови». Наводимо додаткові аргументи: 1) ОП є єдиною ОП в Україні, що присвячена сучасній англомовній комунікації, що вважаємо актуальним і надзвичайно важливим, оскільки комунікація є вагомим складовим елементом сучасної цивілізації, англійська мова є частиною глобалізованого світу, моделі і патерни комунікації англійською мовою стають матрицею, копіюються багатьма іншими лінгвокультурними спільнотами; жодна інша ОП в Україні, які пропонують всі ЗВО, не забезпечує фокусу на вивченні та дослідженні комунікації у лінгвістичному і філологічному аспектах; 2) поєднання вивчення комунікації, перекладу, двох іноземних мов, що у цілому забезпечує можливість для багатоаспектного навчання, для майбутнього працевлаштування, а саме - можливість здійснювати наукові дослідження комунікації; удосконалення та поглиблення знань з англійської та другої іноземної (французької/німецької) мови, в тому числі як робочих мов перекладача; вивчення третьої іноземної мови, що є потребою часу, а для випускників бакалаврської ОП КНУТШ «Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови» перспективою опанувати належною мірою третю іноземну (іспанську / італійську) мову протягом чотирьох років навчання.</p> <p>Жодна ОП в Україні не поєднує такі компоненти і не забезпечує такі перспективи навчання.</p>

Рекомендації ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>1.2. У Відомостях самооцінювання не вказані протоколи засідання кафедри, на яких би фіксувалися обговорення ОНП з роботодавцями,</p> <p>У Відомостях відсутнє посилання на результати опитування здобувачів вищої освіти щодо їх позицій і потреб задля формування проектною групою цілей ОП та ПРН .</p>	<p>Немає повного переліку фактів, документів, робочих питань, які мають бути перераховані у Відомостях самооцінювання. ЕГ не надавала відповідного запиту.</p> <p>Жодний нормативний документ не передбачає наявності «посилання на результати опитування здобувачів вищої освіти щодо їх позицій і потреб задля формування проектною групою цілей ОП та ПРН» - незрозуміло на чому базується дане зауваження, і яким чином його виконання впливає на якість програми.</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p> <p>2.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> Предметна область спеціальності, за якою створено програму, передбачає охоплення комплексу питань та наукових проблем з філології, літератури та методики викладання мови, проте звертаємо увагу на необхідності увиразнити охоплення всіх областей, визначених Стандартом, зокрема: вивчення мови в діяхронному, діалектологічному аспекті; усна народна творчість. Маємо пересторогу щодо логічності проходження здобувачами "Перекладацької практики"(обов'язковий компонент 12, 6 кредитів) без попереднього прослуховування обов'язкової дисципліни з перекладознавства, наявність перекладацьких дисциплін у вибіркового блоці не гарантує повноцінного досягнення ФК 15 "Здатність здійснювати усний і письмовий переклад (робочі мови – англійська, німецька/французька, українська), використовуючи положення теорії перекладу." 	<p>Зазначимо, що формулювання стандарту «Об'єктами вивчення та професійної діяльності магістра філології є мова(и) (в теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах);» де відповідні позиції позначені через «слеш» а перелік аспектів завершується словами «та інших» чітко вказує що освітня програма має зосередитись хоча б на одному із перелічених аспектів, а не в жодному різі – на всіх. Що ж до даної ОНП то її назва передбачає фокус на сучасній комунікації.</p> <p>Під час роботи ЕГ, на зустрічах з ЕГ ми неодноразово пояснювали, що оптимальним способом досягнення ФК 15 (Здатність здійснювати усний і письмовий переклад..) якраз і є Перекладацька практика (обов'язковий компонент освітньої програми). Ті із здобувачів які відчувають недостатність своєї підготовки з цього питання мають можливість обрати один з вибіркового блоків, кожний з яких містить дисципліни з перекладу. Дисципліни з перекладу у вибіркового блоках є різними і тісно пов'язані з назвою блоку.</p> <p>Піклуючись про професійну підготовку магістрів, конкурентоспроможність випускників на ринку праці, перспективи мобільності, традиції університетської освіти та КНУТШ, вважаємо структуру ОП логічною, виваженою і перспективною і наполягаємо на її збереженні.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p> <p>4.2 Погоджуємося із зауваженням ЕГ щодо необхідності покращити висвітлення підсумкового оцінювання, адже не у всіх РП дисциплін, з яких передбачено іспит, чітко прописано структуру білету та наявний перелік теоретичних питань. У РП ОК1, ОК5, ВК2.02, ВК2.05 відсутня деталізація щодо структури іспиту і характеру завдань.</p>	<p>Опис структури білету та наведення остаточного переліку питань на іспит у РП дисциплін не передбачені вимогами нормативних документів, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу КНУТШ, тому не є обов'язковими у структурі РПНД. РПНД містить інформацію які саме часткові результати навчання мають бути оцінені на підсумковому іспиті а також про форму проведення іспиту. Крім того, необхідно зазначити, що екзаменаційні білети та їх структура затверджуються на засідання кафедри за місяць до</p>

Рекомендації ГЕР	Коментар КНУТШ
	<p>екзаменаційної сесії, а РПНД затверджується не менш як за 15 днів до початку відповідного семестру. Наголосимо також що оприлюднення заздалегідь опису структури екзаменаційного білета та переліку питань на іспит з неминучістю впливають на здобувача освіти, який замість того щоб опанувати всі передбачені програмою результати навчання, зосереджується на вивченні виключно тих питань які винесені на іспит. Негативний вплив така «відкритість» справляє і на валідність оцінювання. Тому не можемо погодитись, що відсутність переліку теоретичних питань та деталізації структури іспиту в РПНД є негативною практикою чи недоліком ОП.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p> <p>5.3 У Звіті ЕГ також зазначається, що з результатами моніторингу задоволеності студентів процедурою оскарження оцінки, об'єктивністю оцінювання ЕГ ознайомена не була.</p> <p>5.4. Всі магістерські кваліфікаційні роботи обов'язково проходять перевірку на академічний плагіат через сервіс Unichesk, утім репозитарій робіт ще не створено.</p> <p>2. Рекомендуємо вказати в оновленій ОНП професійні кваліфікації у пункті "1 – Загальна інформація" ОНП.</p>	<p>ЕГ не надавала відповідного запиту.</p> <p>Репозитарій існує: https://ir.library.knu.ua/knurepo/, банк магістерських робіт поповнюється щорічно автоматично під час перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат системою UNICHECK, роботи розміщуються в репозитарії (<i>«Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти чи його підрозділу або в репозитарії закладу вищої освіти.»</i>).</p> <p>Професійні кваліфікації чітко прописані у п. 3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, тому їх дублювання є нелогічним у зазначеному ГЕР пункті Опису ОНП.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє Забезпечення якості освітньої програми</p> <p>8.3 Підтримуємо рекомендацію ЕГ здійснювати анкетування роботодавців, що дозволить формалізувати процедуру збору побажань, рекомендацій щодо вдосконалення ОНП, а також уможливить отримання зворотного зв'язку для зацікавлених сторін.</p> <p>8.4 Підтримуємо рекомендацію ЕГ "запровадити анкетування випускників з метою отримання зворотного зв'язку щодо практичного використання отриманих знань із оприлюдненням отриманих результатів, що сприятиме вдосконаленню ОНП".</p>	<p>Анкетування які здійснює Університет реалізуються за всіма вимогами соціологічної науки – відповідні опитувальники розроблені, апробовані і впроваджуються.</p> <p>Зазначимо що при малій кількості роботодавців більш доцільні фокус групи а не опитування.</p> <p>Вважаємо роботу з випускниками за моделлю, яку рекомендує ЕГ, втручанням у приватне життя випускників – ми не маємо жодного права реєструвати кар'єрні здобутки випускників без їх власної згоди.</p>

Рекомендації ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p> <p>9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін У Відомостях самооцінювання сказано, що "Оскільки вимоги щодо публікації проєкту на момент розроблення опису ОП не існувало, то оприлюднений лише затверджений опис ОП - https://drive.google.com/file/d/1bNUJyYWf6FvSILlp4_J5VCTFUqxVMLdv/view". Програма, що акредитується, існує в редакції від 6 грудня 2021 року, проте у 2019 році вийшов Наказ МОН України № 977 від 11.07.2019 "Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти" у Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (пункт 6 розділу I) зазначено: "Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін."</p>	<p>Гарант даної ОНП, відповідаючи на питання у ВСО, описала ситуацію щодо первинної редакції опису ОНП. Дійсно, на той час не існувало Наказу МОН України № 977 від 11.07.2019 "Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти". З моменту його впровадження, процедура затвердження ОП (змін до неї) неухильно виконується КНУТШ. Нові редакції розміщуються на офіційному сайті ЗВО (див. напр., https://drive.google.com/file/d/1X9BgkL7bJYs-a2vEbYG19E7BDZLsbKaz/view) з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін. Однак, після його затвердження, проєкт знімається (про що було зазначено у відповіді КНУТШ на звіт експертної групи). Так само і проєкт нової редакції цієї програми (той який був затверджений 6 грудня 2021 року) своєчасно було оприлюднено на сайті і після завершення обговорення знято. Без такого обговорення НМР Університету програми і зміни до них до розгляду не приймає.</p>